

Ivan Olbracht (1882 – 1952, Karel Zeman)

- spisovatel a novinář (Rudé právo, Právo lidu), za první republiky vězněn za přílišné komunistické názory, r. 1929 po manifestu sedmi z KSČ vystoupil
- ze spisovatelské rodiny – syn májovce Antala Staška, partnerem spisovatelky Heleny Malířové
- měl silné sociální citění, i když nepocházel z chudého prostředí (matka z bohaté židovské rodiny, otec právník)
- 1931 - 36 působil na Podkarpatské Rusi – v Koločavě (založil zde i školu), byl okouzlen nedotčenou přírodou i středověkým myšlením (pověry, víra v čarodějnice, životem legendárních hrdinů) - výrazně se odrazilo v jeho díle – psychologické, vrchol tvorby
- v době okupace pomáhal partyzánům v jižních Čechách
- po válce pracoval v různých stranických a státních funkcích

Dílo:

1) povídky o vydědencích

1913 O zlých samotářích (živelná anarchistická vzpoura vydědenců)

1916 **Žalář nejtemnější** (příběh člověka, který oslepne – chorobná žárlivost, které propadne, je pro něj žalářem největším)

2) reportážně humorný styl

1927 Devět veselých povídek z Rakouska i z republiky (později jako Bejvávalo)

1921 Obrazy ze soudobého Ruska – nekritické reportáže

1928 Anna proletářka (agitační román)

1930 Zamřížované zrcadlo (zážitky z ostravského vězení)

3) Podkarpatská Rus

1932 *Země beze jména* – reportáže

1933 **Nikola Šuhaj loupežník** (vyprávění o skutečném člověku, banditovi – nezranitelném loupežníkovi opředeném mnoha legendami, kterého nakonec zradí jeho blízcí – Eržika)

zdramatizováno brněnským divadlem Husa na provázku jako muzikál Balada pro banditu, hl. role – M. Donutil

1937 **Golet v údolí** (golet = židovská osada; 3 povídky ze života ortodoxních židů)

4) okupace – tvorba pro děti

Biblické příběhy

Ze starých letopisů

O mudrci Bidpajovi a jeho zvířátkách (staroindické bajky)